ANUL I. — No. 14. 20 BANI NUMĂRUL DUMINECA 19 DECEMBRIE, 1904

FURNICA

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

ABONAMENTE { Pe un an 10 lei / Șase luni 5 „ }
PLATA ABONAMENTULUI INAINTE

G. RANETTI — N. D. TARANU

ANUNȚURILE SE PRIMESC DUPĂ ÎNVOIALĂ
ADRESA:
Revista „FURNICA", București

BIBLIOTECA BUCUREȘTI

Desen de **N. S. PETRESCU.**

PICTORUL LUKIAN, care a deschis în momentul de față o admirabilă expoziție la Ateneu, ceea-ce dovedește că Frumosul poate fi foarte bine reprezentat printr'un urât.

www.dacoromanica.ro

Incunoştiinţăm pe cititorĭ că **d. Dr. Urechiă ne-a făgăduit un articol pentru numărul de Crăciun al „Furnicei"** care va apare în ziua de joĭ 23 Decemvrie.

Suntem încredinţaţi că vom procura cititorilor o adevărată desfătare intelectuală şi că nu puteam să le facem un dar maĭ plăcut de sărbătorĭ.

De cam multă vreme d. Dr. U rechiă n'a maĭ despicat cu plugul său ogoarele literaturei naţionale, pe carĭ le curăţa cu atîta măestrie de bălăriĭ. O să găsească decĭ eminentul scriitor (oare eminent nu e prea puţin) destule burueni în cale asupra cărora să 'şĭ exerciteze verva-ĭ satirică şi destuĭ boĭ ca să-ĭ înjuge la plugul său.

In ultimul timp, d. Dr. Urechiă se îndeletnicea numaĭ să secere aplauze cu conferinţele sale la Academia «Societăţeĭ Femeilor Române» ; să propoveduiască pretutindenĭ, ca un adevărat apostol, foloasele băeĭ şi cele l'alte învăţăturĭ ale higieneĭ, mult maĭ mîntuitoare pentru mica noastră ţărişoară decît toate idealurile măreţe înscrise în programele partidelor politice ; în sfîrşit, se maĭ ocupa cu prescrierea unor infailibile cure de slăbire persoanelor grase.

Dar noĭ nu l'am slăbit !

Cu tenacitatea şi bravura cu care Japoneziĭ atacă Port-Arthurul, 'ĭ-am dat zilnic asalturĭ, şi am fost norocoşĭ: Port-Arthurul nostru a capitulat. D. Dr. Urechiă s'a înduplecat să cedeze stăruinţelor noastre.

Maĭ asigurăm pe cititorĭ că ne vom sili să facem din numărul de Crăciun al **„Furnicei"** un cadru vrednic pentru articolul nouluĭ şi distinsuluĭ nostru colaborator. Caricaturiştĭ, trubaduri şi prozatorĭ de prima mînă, special angajaţi pentru acest număr, desfăşoară zilnic o activitate febrilă în vederea acestuĭ număr excepţional.

DOMNUL CARADA

Guvernul liberal oferă de cît-va timp publiculuĭ o reprezentaţie foarte interesantă. Este cel din urmă act. E actul în care de obiceiŭ se spune că «se spală rufele murdare în familie». De astă dată, însă, nu se maĭ spală în familie, ci chiar în mijlocul uliţeĭ. Am aziştat la multe lupte intestine, şi conservatoare şi liberale, dar nicĭ-odată n'am văzut o maĭ mare încurcătură de intestine ca aceea de astăzĭ.

Despre actoriĭ acesteĭ tragi-comediĭ, care se numeşte criza ministerială, s'a vorbit destul în gazetele ce'şĭ închipu esc că sunt serioase fiind-că îşĭ daŭ ifose de gravitate, deşi cu prilejul acestor evenimente «reportagiile de sensaţie» ale unora ne-aŭ făcut o neleală concurenţă nouă carĭ nu suntem de cît o revistă umoristică.

Pe actorĭ îĭ cunoaşteţĭ : d-niĭ Sturdza, Ferichide, Costinescu, Lascăr, Brătianu, Tache Protopopescu; îĭ cunoaşteţĭ chiar şi pe figuranţĭ, în fruntea cărora trebue citat de sigur d. Ştefan Şendrea care, cu o solemnitate demnă de o împrejurare maĭ puţin barocă, a primit să fie ales preşedinte de o ciosvîrtă a Camereĭ, preşedinţie care în cazul de faţă a semănat maĭ mult cu o tiflă de cît cu o demnitate.

Dar ceea ce e maĭ important e ce se petrece între culise.

In definitiv, toată reprezentaţia aceasta nu ar avea loc dacă ar lipsi două personagiĭ, pe carĭ nu le vedeţĭ apărînd pe scenă, dar fără de carĭ piesa nu s'ar putea juca.

Este directorul teatruluĭ de varietăţĭ, saŭ maĭ bine de avarietăţĭ, din Dealul Mitropolieĭ, şi este regisorul trupeĭ.

Se scrie mereŭ prin ziare că există o Ocultă. De fapt sunt două Oculte : una locueşte sus la Palat, cea l'altă în fundul pivniţelor Bănceĭ Naţionale. Criza ministerială n'ar exista fără Rege şi fără Regisor !

Carol şi Carada !

Cerem iertare Majestăţeĭ Sale că ĭ apropiem numele de al d luĭ Carada, dar adevărul e că toată maşinăria asta din partidul liberal, care face acum un vuet asurzitor, a fost pusă în mişcare aproape numaĭ de d. Carada.

S'a zis că în partidul liberal a fost cam secetă de bărbaţĭ de geniŭ. D. Eugeniŭ Carada ar putea totuşĭ să spuie cu mîndrie : «eŭ geniŭ !» Şi n'ar face numaĭ un calambur, ar constata o realitate.

Genial într'adevăr e omul acesta care, avînd poate d'abia un atestat de patru clase primare, 'şi-a început cariera epuizîndu'şĭ saliva pentru a lipi mărcile poştale pe benzile de expediţie ale «Românuluĭ», în schimbul meschineĭ simbriĭ de 60 leĭ vechĭ lunar, care pe urmă a încercat să scrie poeziĭ patriotice pe carĭ vestitul Basma ar fi refuzat să le iscălească şi o piesă de teatru «Urâta satuluĭ», în adevăr foarte urîtă, pe care am văzut-o jucată acum vr'o zece anĭ în grădina Mitică Georgescu şi vă încredinţez că nicĭ chelneriĭ stabilimentuluĭ n'aŭ mistuit-o.

In fine, d. Carada, din autor dramatic a avansat maĭ tîrziŭ tejghetar la o prăvălie în care Ion Brătianu îşĭ desfăcea vinurile şi ţuica de Florica. De atunci probabil datează reputaţia de financiar care l'a cocoţat pe d. Carada la Banca Naţională. E pentru prima dată cînd s'a întîmplat asemenea nostim paradox. Niciodată nu s'a maĭ pomenit ca un ţigănuş, cărînd în spate cărămizĭ la o bină, să îşĭ cîştige pentru aceasta renumele că se pricepe în arhitectură.

Nu am reamintit toate aceste lucruri prea cunoscute pentru a umili pe d nu Carada ; îĭ cer chiar scuze dacă—ceea ce nu cred—se va simţi jignit de evocarea unor debuturĭ aşa de modeste. Din potrivă, am avut în gînd tocmaĭ să dovedesc genialitatea unuĭ om care, pornind de unde a pornit, a ajuns azĭ de maĭ multe orĭ milionar şi învîrtitorul pe degete al unuĭ întreg partid.

D. Carada nu e ministru, nu e deputat orĭ senator, nu ţine discursurĭ, nu scrie la gazete; maĭ mult decît atît : nu se arată nicăerĭ, pe stradă saŭ localurĭ publice, cel mult o sută de iniţiaţĭ dacă vor fi ştiind cum e la faţă, ceea ce a contribuit să se creeze în jurul d-sale o sumă de legende misterioase, după carĭ ar fi trăind într'o vizunie, ascuns ca o cîrtiţă subt pămînt.

Cu toate astea, tot ce-aţĭ văzut petrecîndu-se în Parlament, tot ce se va maĭ petrece, totul este opera d-luĭ Eugeniŭ Carada.

D. Carada tace, dar face şi, maĭ ales desface, pe fie-care minut.

Toţĭ actoriĭ liberalĭ, carĭ se agită acum cu gesturĭ largĭ şi cu gălăgie multă pe şcena politică, de la primele roluri şi pînă la d. Şendrea, nu sunt de cît nişte păpuşĭ pe ale căror rezorturĭ este stăpîn absolut degetul cel mic al d-luĭ Carada, marele consumator şi fabricant clandestin de caşcaval.

Domnule Carada, eştĭ un om de geniŭ ; primeşte umilul meŭ omagiŭ de admiraţiune.

George Ranetti

PEDANTUL ŞI POETUL

Cel maĭ obraznic din ştejarĭ
Certă modestul trandafir :
—«Zăŭ, de 'ndrăzneala ta mă mir,
«Cu mine, tu, să te comparĭ ?
«Cu fruntea mea ating azurul,
«Din vîrfu-mĭ sboară'n larg vulturul
«Şi rădăcina-mĭ nu e 'n stare
«Doĭ oameni s'o coprindă.
«S'ar cuveni să mă admirĭ».
—«Eştĭ mare, dar tu faci doar ghindă,
«Şi eŭ fac trandafirĭ!»

Cincinat Pavelescu.

www.dacoromanica.ro

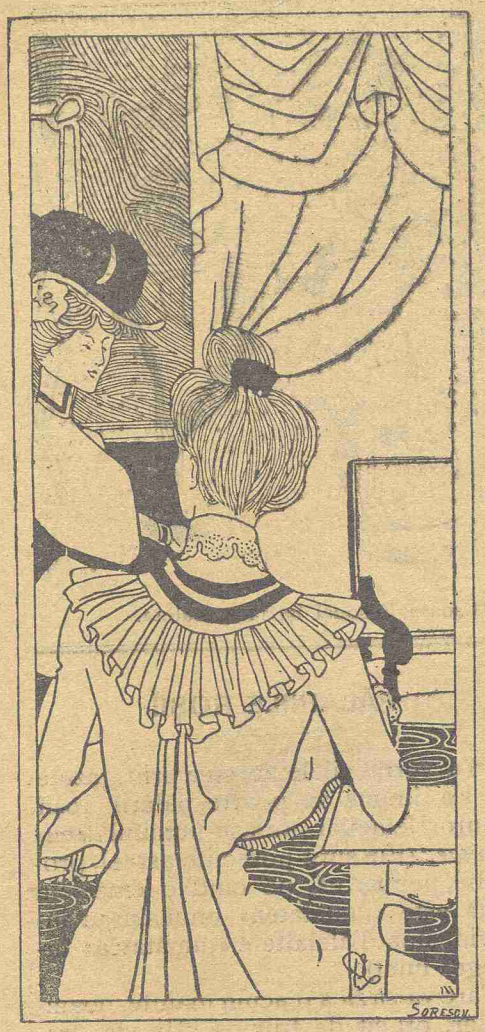

« JOUR-FIXE »

«Jour fixe» *la Doamna Nuştiucare;*
Vorbesc de toate şi de toţi.
Vorbesc de rochi... pericol mare
Pentru nefericiţii soţi.

Vorbesc d'odată cîte patru,
Nu spun ce aŭ de spus pe rînd.
Vorbesc de mode, baluri, teatru...
Cum n'aiba s'or fi 'nţelegînd?

Dar convorbirea s'animează
Şi se transforma 'n balamuc
Cînd doamna gazdă abordează
Afacerea Madam Papuc.

— *Ah* quel scandal, ma chère! *Ruşine!*
— *A prins-o* son mari *'ntr'un hal...*
— Vraiment, *a prins-o? Şi cu cine?*
— Avec un type *din tribunal!*

— *Eŭ n'am s'o mai primesc! Mi-e silă!*
— Moi je lui ferme la porte *în nas!*
— Une créature *aşa de vilă!*
— Et les détails sont si cocasses!

Insă pe cînd se povesteşte
Acest picant monden bucluc,
D'odată 'n uşă se iveşte
Chiar dînsa! Chiar Madam Papuc!

— *Ah, ce surpriză!—Eşti şarmantă!*
— Dommage *că te vedem cum rar!*
— *O toaletă epatantă!*
— Chérie *ne eclipseşi!— Un far!*

Şi fie-care vrea mai iute
Să-i adreseze-un compliment,
Să-i strîngă mîna, s'o sărute...
O, ce'nduioşător moment!

— Quoi du nouveau? *o 'ntreabă toate.*
Madam Papuc începe: — Chères,
A prins pe Zoe!— Cum se poate?
— Avec? — Avec *un ofiţer!*

Jorj Delamidilŭ.

POLITICALE

— Mîine, să ştiĭ, viŭ să te iaŭ ca să mergem împreună la Cameră. Cade guvernul.

— Să viĭ sănătos, ĭ-am răspuns eŭ, văzîndu'mĭ de drum.

Cum n'aveam nimic de făcut, încep să mă gîndesc la ce nu mă interesează — la politică. Şi cum în politică sînt un idiot de începător — toate lucrurile trebue să aibă un început — fel de fel de combinaţii mi s'aŭ încrucişat în creer, l'aŭ frămîntat ca un brutar coca fără aluat, două cuvinte stupide ĭ-aŭ sleit puterile: «Cade guvernul!».

— Bună seara! Ce mai faci?

— Mulţumim. Dar d-ta?

D-l s'a oprit în faţa mea, m'apucă de un nasture al paltonuluĭ, trage...

— Ştiĭ că venim?

— Unde?

— Nu mai face pe dobitocu!,, Cade guvernul!

— Taaacĭ!

Individul ancorat de nasturele paltonuluĭ meŭ, îĭ dă drumul, pleacă mîndru că m'a turtit cu superioritatea luĭ politică.

Eŭ îmĭ continuĭ calea.

Trotuarele mişună de lume. Uniĭ trec în sus, alţiĭ îĭ încrucişează ca la cadril, trec în jos. Probabil că din spirit de contradicţie.

— Unde aĭ plecat, Nae?

— Acasă.

— Aşa de vreme!... Ştiĭ că guvernul a căzut?

— Nu mai spune!

— Ăăăă... şi tu, par'că aĭ trăi pe Bărăgan! Toată lumea ştie!

M'am despărţit şi de ăsta, copist la «regia tutunurilor», pe deplin convins că sînt un simplu imbecil care nu ştie nimic... nicĭ măcar ce ştie toată lumea. Norocul meŭ că sînt neînsurat.

...Picioarele mi se plimbă regulat unul înaintea altuia, trunchiul ţapăn, la căldură în palton, îşĭ lasă toată greutatea pe ele, sigur că va fi dus acasă, capul se odihneşte în pălărie... tronc-poc... tronc-poc... sună talpa groasă a ghetelor pe pavagiul albit de frig. Nu gîndesc nimic... sînt fericit...

«Ţaaaarra .. ediţia a patra!... Ţaaarra de mîine cu demisia guvernuluĭ!».

— Pssstt!

Un ţigănuş care fuge răzînd marginea trotuaruluĭ, cu un vraf de jurnale în braţe, vine în goană, îmĭ dă gazeta, ia cincĭ parale, o tulesţe din noŭ:

«Ţaaaarra...ediţia a patra!...Ţara de mîine cu demisia cabinetuluĭ şi Juarez mîncătorul de pantere!»

Nerăbdător, mă duc sub lumina unuĭ felinar, citesc:

«*Dialogul morţilor...*»

E vorba de «Juarez, mîncătorul de pantere», gîndesc eŭ— şi trec la:

«**Agonia Regimuluĭ** *Două ore de amînare*».

Pentru cincĭ parale mi se face cunoscut că:

«.... In jurul săŭ (d-luĭ Sturdza) nu are ca oameni de oare-care valoare de cît pe d-niĭ Lascăr şi Costinescu. Ceĭ l'alţĭ, cu vechile cadre la un loc, nu comptează.» Adică, pentru că veni vorba, matematecul Haret ce slujbueşte în «cabinet» dacă nu-ĭ în stare nicĭ să «compteze»?

Mai jos:

«Pe cînd dar întreg stat-majorul s'a declarat contra sa (d-luĭ Sturdza) caracudele numaĭ s'aŭ grupat împrejurul primuluĭ ministru.»

Foc bengal:

«Regimul liberal e condamnat definitiv (D-zeŭ să'l ierte!) şi specialiştiĭ ceĭ maĭ abilĭ nu ar fi în stare să'l scape de peire». Brrr!!

Nu ştiŭ ce m'a apăsat pe piept, dar am respirat greŭ, ca un individ gata să se axfizieze. Căcĭ eŭ, dacă aşĭ fi «guvernul», imediat aşĭ da afară pe d. Antipa, care îşĭ permite să lase peştiĭ ca să facă politică; al doilea, chestie de igienă publică, la plimbare cu întreg consiliul sanitar! o pacoste budgetară, care nu ĭ în stare să lecuiască o mînă de oameni, care nu poate scăpa un «guvern de peire»! Cum aŭ s'o scoată la capăt, dacă într'o bună dimineaţă holera s'ar încinge între cele cincĭ milioane şi maĭ bine de romînĭ? Sînt indignat... Oh! oh! ce politică murdară!!

... Tronc-toc... tronc toc... picioarele se întrec plimbîndu-se regulat unul înaintea altuia... Nu maĭ gîndesc nimic... sînt fericit.

— Bună seara, Năiţă.

— Bună... bună!

— Ştiĭ că...

— A căzut guvernul. Ba bine că nu! Agonia regimuluĭ. Două ore de amînare.

— Cine ţĭ a spus?

«Ţaaaarra... ediţia a patra!... Agonia regimuluĭ! Două ore de amînare! Juarez, mîncătorul de pantere!»—

www.dacoromanica.ro

sbiară un vînzător de ziare, galopînd pe trotuarul cel-l'alt.

— Auzi?

Bietul prieten, plouat că i s'a tăeat «efectul», îmi dorește «poftă bună», se duce să împărtășească «vestea» și la alții.

Pînă acasă m'am mai întîlnit cu mulți; și toți am strigat într'un glas: «Guvernul cade»!

Am mîncat singur, mulțumit că guvernul cade... urmăresc încolăciturile fumuluĭ de tutun ce se înalță spre tavan, brumînd un tabloŭ fantastic de dîrliuș drăcesc: «Căderea guvernuluĭ». Doamne! Doamne! cum se rostogolesc nemerniciĭ în gol... cum îĭ înghite abisul...

Toc! toc! toc!

— Intră.

Douĭ prietenĭ, însoțiți de un provincial care dorea să mă cunoască, se șirue lanț în odae.

Nicĭ nu s'aŭ așezat bine pe scaun, că unul dintre eĭ:

— Știĭ situația?... Guvernul trebue să cază!

Și ne-am ciorovăit ca în gura pieței; dar fără pasiune, ca niște indivizĭ ce caută să se tragă pe sfoară reciproc. Cînd iată că provincialul, care pînă atuncĭ făcuse pe mutul de la călușarĭ, cască gura... vorbește:

— Domniĭ meĭ, păcat că sunteți din Capitală! Mă rog, capul statuluĭ, Majestatea Sa Regele, a avizat președințiĭ Corpurilor legiuitoare? a chemat pe șefiĭ opoziției ca să se consfătuiască cu eĭ? Nu. Atuncia, de unde trageți concluzia că un guvern poate cădea, fiind sprijinit de Coroană?

Eŭ mĕ fac foc: nu'mĭ intră în cap cum un provincial poate fi mai deștept de cît noĭ, cum să fie mai bine informat ca un ziar cu tiraj—și isbucnesc:

— D-ta nu știĭ ce spuĭ!

— Adică, sînt nebun?

— Nu asta; dar aĭ niște argumente..

— De inconștient?... D-le, îmĭ pare rău că mă găsesc în casa d-tale; altfel ți-așĭ arăta eŭ...

— Cum? cum?

— Te-așĭ convinge că guvernul nu cade.

— Eștĭ un idiot!

— Facĭ pe turbatu?

— Canalie!

— Regret... dar n'are să cază.

— Ba da!

— Deviĭ nesuferit.

— Mizerabile!

— Asta-ĭ prea mult!... Lașule! Profiți că sînt la tine în casă, pentru ca să daĭ guvernul jos! Curat cursă!!

El a pus mîna pe lampă, eŭ învîrtesc un scaun pe de-asupra capuluĭ, gata să'l asvîrl; ceĭ-l'alțĭ douĭ aŭ sărit la mijloc. Și nu știŭ cum, un val fierbinte se sue în lungul corpuluĭ spre cap, încinge creerul, ochiĭ mi se împăejenesc... pierd conștiința.

*
* *

Treĭ zile m'am sbătut în ghiarele morțeĭ, deșirat de vedeniĭ îngrozitoare, întretăeate de cuvinte fără rost, m'am ghemuit și întins ca un individ frămîntat de satana. — D-le Nae, mi-a povestit servitorul cînd a văzut că sînt mai bine, nu știŭ ce vedeați, dar beleați ochiĭ marĭ, dați cu pumniĭ în vînt scrîșnind din dinți, boldogorosind vorbe de pomană: «Ocultă!... Canaliĭ!... Cantacuziniștĭ!... Hoți! tîlharĭ!... Junimiștĭ!... Să vă fie rușine!... Spoliatoriĭ țăreĭ! Tobosariĭ țăranuluĭ!» Și fel de fel de ocărĭ. Cine sunt ăștia de v'a făcut așa de răŭ?

Eŭ staŭ lungit sub plapumă, prăpădit de par'că am fugit cincĭ poștiĭ pe jos, nu răspund nimic, nu gîndesc nimic... mă simt fericit.

Toc! toc!

— Intră.

E prietenul meŭ, care acuma treĭ zile îmĭ făgăduise că vine să mă ia ca să mergem împreună la Cameră.

— Ți-e mai bine?... Ce dracu te înfuriĭ și tu pentru lucru de nimic? ce'ți ține de cald politica lor?... E bine așa, să staĭ țintuit în pat ca un damblagiŭ?... Și dacă cel puțin guvernul ar fi căzut!

— Cum?

— Gălăgie de pomană, mĕ Nae. Aŭ urlat jurnalele de la coloana întîia pînă la prima coloană de anunțurĭ; ba unele mai prevăzătoare, aŭ publicat și lista viitoruluĭ cabinet Cantacuzinist. Și nimic, absolut nicĭ o schimbare folositoare partidelor din opoziție. Tot liberaliĭ aŭ profitat; căcĭ sperietura ce le-a tras-o Sturdza, are să'ĭ facă să mănînce mai cu poftă la Crăciun.

Simt că ceva mi se suie la cap, ca și atuncĭ, cînd am pus mîna pe scaun...

Oh! oh! ce politică murdară!!

Nae Saltimbancu.

TRUFANDALE

Acum că suntem «en pleine saison»
Avem «opera», *avem* «Edison»,
Și trupe nemțești și nostime dame,
Avem și țărani muritorĭ de foame,
Dar nu prea avem pentru eĭ parale,
Căeĭ ne trebue banĭ pentru trufandale.

Domnul senator din orașul X
E încă voinic, nu știe ce-ĭ Kix,
Eșind la plimbare întâlnește-o fată
Ce la florărie lucra altă dată,
E așa drăguță și cu «vino'n'coa»
Că exclamă 'n sine: Ce mai trufanda!

Iar doamna... soția d-luĭ senator
Întâlnind pe-un june, ferchez roșior,
Ce de la Noembre numaĭ s'a'mbrăcat
Cu tunica strîmtă, pantalon umflat,
Îl privește galeș, par-că l'ar mînca,
Și exclamă'n sine: Ce mai trufanda!

Geping.

D-șoara Fasonel își face toaleta.

PĂLĂRIILE ROȘIĬ

S'a vorbit zilele acestea prin gazete că s'a impus să poarte pălăriĭ roșiĭ tuturor femeilor din așa numitul *demimonde*. (Ele sunt poreclite ast-fel, probabil, pentru că, pe cînd o femee cinstită este «jumătatea» unuĭ singur individ, una d'alelalte e «jumătatea» întregeĭ lumĭ).

Care va să zică d'acum înainte, doamnelor, orĭ-cît de frumos v'ar sta, trebue să renunțați la pălăriile de culoare roșie căcĭ— grație acesteĭ inteligente măsurĭ polițienești — portul uneĭ pălăriĭ roșiĭ vă expune să fiți atacate pe uliță de primul berbant și învitate la un chef la Flora.

Măsura aceasta va face să salte considerabil comerțul modistelor: miĭ de matroane virtuoase cărora le plăceaŭ să poarte pălăriĭ roșiĭ, vor fi silite să'și comande altele de o coloare maĭ... onorabilă; miĭ de Fifițe și Mițe vor trebui pe de altă parte să'și complecte garderoba cu noua uniformă obligatoare.

In schimbul acestuĭ restrîns folos, măsura cu pricina prezintă un mare neajuns.

Pînă acum, nefiind marcate cu pecetea infamieĭ ca vitele carĭ sunt trimise la obor, vînzătoarele de amor puteaŭ să se dea adesea drept văduve oneste saŭ femeĭ măritate cu un monstru carĭ aŭ nevoe de-o rază de mîngîere sentimentală în noaptea vieței lor necăjite. Clientul se lăsa ușor amăgit de această minciună nevinovată care-ĭ dădea iluzia că este eroul uneĭ aventurĭ galante, că a avut norocul măgulitor să cucerească o inimă, să inspire simpatie uneĭ ființe nenorocite, și rochia saŭ bijuteria pe care-o oferea iubiteĭ sale de cîte va momente, avea aerul cuviincios al unuĭ cadoŭ

www.dacoromanica.ro

de amintire recunoscătoare, iar nu caracterul odios al uneĭ taxe cu care a plătit niște desmerdărĭ tarifate. Pălăriile roșiĭ smulg acest văl de poezie ce împodobea de cele maĭ multe orĭ dragostile de ocazie, desvăluind, în toată trista și brutala luĭ goliciune, comerțul de carne vie. Cum va maĭ putea o Zozo oare-care să povestească dulcea parigorie a romanuluĭ cu văduva inconsolabilă și cu soția martiră, cînd pe capul săŭ pălăria roșie va sta degradatoare, ca felinarele de aceeașĭ culoare de la anumite case dosnice?

O, poliție, renunță la ideea de-a face din pălăria roșie un simbol de oprobriŭ!

In basmele carĭ ne aŭ încîntat copilăria, «fetița cu căpița roșie» ne apărea ca un înger de inocență și de candoare. Pentru ce «căpițele» roșiĭ să devie azĭ un stigmat pentru fetițele carĭ nu maĭ pot să roșească?

Chimiță.

DECLARAȚIE DE AMOR PRACTICĂ

Ah, te-aș iubi o veșnicie!
Dar asta-ĭ vorbă de roman...
D'aceea jurămînt eŭ ție
Jțĭ fac pentr'un un moment p'un an.

Vom încheia contract în taină,
Cu clauză precisă 'n el
Ca să'mĭ coșĭ nasturiĭ la haină
Și să'mĭ creezĭ menaj model.

Să nu porțĭ rochĭ costisitoare,
Să nu te ducĭ prea des la bal,
Și să nu fiĭ cicălitoare
Că dăm divorț la tribunal.

Să aĭ și oare-care zestre
Pe lîngă dulciĭ ochĭ aĭ tăĭ;
Să nu te prind pe la ferestre
Făcînd bezele la țințăĭ.

In schimb, te-asigur de constanță
Și inima'mĭ 'ți-o daŭ,.. dar, vezĭ,
Te rog, iubito, da'mĭ chitanța
Că n'o s'o deteriorezĭ.

Kiriak Napadarjan

UN PEDANT

E banală impresiunea oribilă ce'țĭ produce contactul brusc și neașteptat al epidermeĭ, cu pielea umedă și rece a reptilelor. Te cuprinde imediat o scîrbă, un fior te străbate de sus pînă jos; îțĭ vine să fugĭ, cu convingerea că numaĭ îndepărtîndu-te cît maĭ mult de obiectul producător de rea impresiune, scapĭ de oribila senzație care'țĭ răscolește măruntaele!

Identică impresie mi-a făcut totdeauna vederea domnuluĭ Claudiu Ulmeanu, nu că pielea domnieĭ-sale ar fi rece, umedă și producătoare de scîrbă... din contră, e un băiat drăguț, bun prieten și bine din toate punctele de vedere, dar cu un singur defect care face că, de cîte orĭ îl văd, să simț — moralmente, de sigur — aceeașĭ oribilă impresiune: *pedantismul său dus la escs.*

Nu poate omul ăsta să stea cinci minute de vorbă cu tine, fără să abordeze un subiect, de natură abstractă de cele maĭ multe orĭ, filosofic saŭ științific, citit cîte-va ore maĭ înainte, comentînd cu citațiunĭ reproduse pe de rost și absolut ad-literam, expunînd sistemele soluțiuneĭ... Și dacă nu'l oprești, o ține, o ține ceasurĭ întregĭ, nedîndu'țĭ timp să obiectezĭ nimic: căcĭ obiectează el și răspunde tot el.

Și să nu credeți că subiectul discuțiuneĭ este unul, căcĭ s'ar termina. Îndată ce vede că n'ar maĭ avea ce spune, te vîră printr'o părere meșteșugită în alt subiect și de aci într'altul; și astfel mereŭ, ore întregĭ, îțĭ toarnă de crezĭ că aĭ înainte o bibliotecă 'ntreagă ambulantă și cuvîntătoare! Imĭ închipuesc că un om maĭ puțin stăpîn pe nerviĭ săĭ, poate într'un moment dat să'șĭ ia cîmpiĭ, orĭ să'l lovească cu ceva ca să'l amuțească. Consecința aceasta pare a fi exagerată; dar nu vă închipuiți ce tortură e ascultarea, ore întregĭ, a depănăreĭ cu emfasă a uneĭ pretinse eruditiunĭ, ce asemenĭ indivizĭ, zilnic, o desfășoară de cîte-orĭ aŭ ocazie, maĭ cu seamă în localurĭ publice, unde sunt siguri că-ĭ vor auzi și vecinĭĭ!

*
* *

Era într'o Duminică de toamnă. Ca orĭ-ce profesionist, obicinuit ca în toate zilele de lucru să fiŭ la orele șapte în biroŭ, în zilele de sărbătoare îmĭ place să fac «*la grasse matinée*» pînă la orele zece. E dulce să te răsfețĭ cîte odată peste ora la care de obiceiŭ te scolĭ, jucîndu-te cu veselele raze de soare. Totdeauna eștĭ bine dispus dimineața și dîndu-te leneĭ îțĭ făurești cu mintea limpede și odihnită o lume 'ntreagă de gînduri pline de iluziĭ!...

Tocmaĭ îmĭ făceam cravata înaintea oglinziĭ cînd o ciocănitură 'mĭ întrerupse *L'étoile d'amour* a luĭ Delmet pe care o fredonam încotișor.

— Entrez!...

Cine credeți că intră? amicul Claudiu Ulmeanu!!

Crezuĭ că 'mĭ vine amețeală și tot necazul mi'l vărsaĭ pe nodul de la cravată pe care'l strînseĭ din toate puterile!

De prisos să spun că am fost foarte amabil; cu o liniște aparentă și un surîs prietenesc, îmĭ exprimaĭ mirarea că 'l văd, apoĭ l'am poftit să șadă un minut și voiŭ fi al luĭ.

S'a ținut cît-va timp bine, asigur îndu-mă că a venit să mă felicite pentru volumul meŭ de nuvele care apăruse de cîte-va zile și pe care l'a găsit admirabil pentru maĭ multe considerațiunĭ, foare măgulitoare pentru mine, dar pe carĭ, modestia mea de autor, mă împedică de a le înșira aci.

Crezuĭ că, cel puțin azĭ, voiŭ scăpa de teoriĭ și tirade, cînd de-odată îl aud din odaia de alăturĭ:

— Văd aci pe Bourget; îl aĭ complect?

— N'am de cît cinci volume: «Cosmopolis», «Le Disciple», «Cruelle Enigme», «La terre promise», și un mic roman-nuvelă: «Un scrupule»; atît.

— Eŭ îl ador pe Bourget, îl slăvesc, de aceea l'am citit tot și l'am recitit de atîtea orĭ! Imĭ plac mult și versurile luĭ, căcĭ pînă la 1878 n'a scris de cît versurĭ. E delicios în *Les aveux* și *La vie inquiète* unde într'o limbă dulce își exprimă turburările unuĭ suflet rafinat și complex care unește neîncrederea cu pornirile amoroase ale inimeĭ!

Dar prosa luĭ, maĭ presus de toate, e admirabilă. Din toate volumele luĭ reese o reacțiune contra naturalismuluĭ. Ceea ce e curios, e că Bourget a împrumutat de la naturaliștĭ metoda lor care a aplicat'o nu numaĭ în a descrie temperamentele, dar în schițarea vieței morale.

— Bine, zic eŭ, astea le știŭ, sunt lucrurĭ cunoscute; l'am citit și l'am gustat în felul luĭ.

— Foarte bine, dar are un cusur, continuă dînsul, ca și cum ar fi recitat o poesie; deși psiholog desăvîrșit, totuși s'a arătat puțin apt în a crea personagiĭ. Psihologia sa abstractă rămîne aproape tot-dauna exterioară figurilor puse în scenă. El confundă știința, care are de obiect viața, cu arta care trebue să o constitue. Moralist, s'a inoculat la început cu toate boalele generațiuneĭ sale și păru că e mulțumit. Dar diletantul se dubla în el cu un mistic tot-d'auna în pragul convertireĭ... In fine, proza luĭ Bourget e un amestec de rafinărie și candoare...

— *Rafinare*, nu *rafinărie*, n'aĭ tradus bine—îl întrerupseĭ eŭ, făcînd ironic aluzie la dicționarul din care 'mĭ recită.

— Da, da, de rafinărie am vrut să zic... un lapsus și nimic maĭ mult; dar Bourget este un libertin, care este învins însă de grațios...

— Și ca maĭ lasă'l frate săracu... e rafinat libertin, diletant, psiholog... tot ce vreĭ; dar să vorbim de altele că m'am amețit!

L'am luat iute, a tăcut. Am eșit amîndoĭ în oraș să ne plimbăm, dar n'am făcut o sută de pașĭ și dînsul începu: — M'am supărat aseară teribil. De ce? — Nu'mĭ pot închipui cum de sunt uniĭ oameni atît de imbecilĭ! Eram aseară la Kübler cu maĭ mulțĭ efebĭ de aceia cu plete lungĭ și vederĭ strîmte, niște tipurĭ de așa zișĭ intelectualĭ, carĭ n'aŭ produs nimic artistic nicĭ odată, dar carĭ aŭ îndrăsneala să discute *en maîtres*, diferite chestiunĭ privitoare la artă și artiștĭ, cu o suficiență și tupeŭ carĭ te revoltă. Vorbeaŭ despre este-

www.dacoromanica.ro

„SOARELE DANSANTE"

— Drace !... Fără corset ?
— Nu fii prost... știam bine că o să vii.

tică și susțineau că sunt superiori esteticii moderni celor clasici.

Kant, ziceau ei, este întemeetorul esteticei moderne. In «Critica rațiunei» el apropie tendința logică a lui Baümgarten și tendința psihologică a lui Burke. El pretinde că frumosul nu există fără o dispoziție a părților care pare voită și preparată în vederea unui sfîrșit ; cum totuși judecata estetică e degajată de toată considerațiunea de sine și utilitate și cum satisfacția ce dă frumosul e pe cît de necesară pe atît de universală. Apoi că teoria aceasta e desvoltată de Schiller, iar metafisica domină în tratatele lui Schelling și în estetica lui Hegel, dar domină foarte puțin în opera lui Schopenhauer : «*Lumea ca voință și representațiune*».

— Și tu ce ai obiectat, întreb eu, hotărît să resist ca să văd pînă unde va merge :

— Stai să vezi ! Ei nu mă băgau în seamă. De odată mă scol și mă adresez celui care vorbea : Îmi dai voe d-le să protestez contra tendinței ce aveți în a pîngări estetica antică ! Nu primesc toți nemții d-tale pe un singur vechiu estetician ! Toți tăcură și mă sfidară să le demonstrez alegațiunile mele. D-stră știți d-lor, începui eu cu elan, că Grecia este leagănul esteticei, deși pe atunci estetica nu era considerată ca știință distinctă. In *Memorabilele* și *Banchetul* lui Xenofonte, Socrate schițează o doctrină spiritualistă și idealistă a artei. Apoi Platon în *Republica* și în toate operile sale, reia aceste chestiuni și examinează care e locul frumosului în reflecțiunile filosofului, în activitatea omului de Stat, în educațiunea poporului. După el există o *idee* a frumosului, noi suntem stăpîniți și conduși de un fel de reminiscență a acestei idei, și arta e o sforțare de a imita această realitate suprasensibilă.

Arătați-mi un modern estetician care să se fi ridicat la asemeni concepțiuni !

Aristotel pleacă mai puțin din concepția frumosului și mai mult aceea a artei. Schițează însă o teorie a frumosului, ale cărei caractere principale sunt după el coordinațiunea, simetria și precisiunea; el stabilește esența artei în imitarea naturei, dar prin «natură» înțelege esența internă, ideală, a lucrurilor naturale. Ce să mai vorbesc despre școala Alexandrină, care împacă toate aceste idei și face din sentimentul frumosului un mijloc de a urmări unirea cu absolutul. Aceeași preocupare morală și la Sf. Augustin și la filosofii evului mediu ai Renașterei».

— Și ei ce-au zis, întreb eu alandala, ca să zic ceva, căci începusem să'mi perd răbdarea ?

— S'au cam supărat că-i afundasem, dar am discutat pînă la două noaptea... Negreșit, domnule, e absurd ; iacă de exemplu estetica teoretică foarte neglijată...

— O ! destul pentru azi ; dar te rog să'mi spui rezultatul discuțiunei voastre după ce vă veți mai întîlni !

Și ne-am despărțit !

*
* *

Spre nenorocirea mea m'a brodit întîmplarea chiar în seara aceea, în stal alături cu tînărul Claudiu Ulmeanu ! Credeți că între acte am avut timp să admir ochii frumoși ai d-nei X din benuarul din stînga ; sau să mă alint pe ritmurile frumosului vals «Far niente» cîntat de orchestra lui Dumitrescu ? Nu. Tortura mea începută de cu zori trebuia să mă frămînte și peste miezul nopței ! căci iată ce am auzit :

Situația Vaticanului față cu hotărîrea guvernului francez de a resilia concordatul ; influența acestei atitudini ostile a unei mari puteri, contra catolicismului. Apoi, amicul Claudiu, îmi lega aceasta cu influența Cesaropapiei asupra războiului din Extremul orient...de aci, situația internă a Rusiei cu privire retrospectivă la Petru cel mare și Caterina II-a.. Consecințele politicei lui Li-hung-Ciang în relațiile cu Japonia...Tendința Germaniei în colonii ; cauzele războiului cu Hererii în Africa occidentală. Causele scisiunei partidului liberal Englez în două tracțiuni : una favorabilă autonomiei Irlandei (Home Rule); alta unionistă, contra libertăților irlandeze, condusă în urmă de Chamberlain, în cabinetul de coaliție... De aci la politica agresivă a lui Chamberlain, ca ministru de colonii...

Mi-a făcut în cîte-va ore capul tobă... n'am înțeles nimic nici de lume nici de teatru. La eșire mi-a spus că mă va ține în curent cu discuția de la Kübler.

M'am recules însă într'un colț retras al berăriei Caragiale, unde am meditat asupra mijlocului mai nemerit de a vindeca pe călăul meu de pînă atunci, de această oribilă boală : pedantismul !

Pe la două noaptea am plecat acasă zîmbind : găsisem sistemul, și eram hotărît să'l aplic fără ezitare, la prima ocasie.

*
* *

Cîte-va zile'n urmă m'a prins la încrucișarea stradelor Batiște, Scaune. De odată înghețai de oroare, dar mi-am adus aminte cu satisfacție de ceea ce plănuisem și 'mi pregătii lovitura, arzînd de o bucurie drăcească.

— «Aŭ evitat imberbii discuția esteticei, mă întîmpină dînsul, de cîte-ori voiam să o abordez ; dar m'am satisfăcut bătîndu-mi joc de ei pe alt tărîm. Venise vorba de musica clasică germană și ei făceau apoteosa lui Mozart, contestînd ori-ce merit al lui Beethoven.

«Auzi, domnule, aberație ! Beethoven, cel mai nobil temperament muzical, plin de pasiune. In știința musicală a lui, variațiunea, bogăția și noutatea inspirațiunilor, îl caracterisează. Cine oare a înălțat la apogeŭ muzica instrumentală de cît el ? Cine trece drept părintele simfoniei și al Sonatei dacă nu Beethoven? Sunt vecînice noŭ sonata Kreutzer, sonata Patetică, Simfonia în do minor, Pastorala... deși sunt compuse de aproape o sută de ani».

Apoi m'a băgat prin toate cele nouă simfonii ; prin leturghii de biserici, prin arii de balet, prin musica dramatică, prin Liedere patetice și sentimentale. După obiceiul lui, sfîrșind cu Beethoven, abordă legăturile dintre geniul musical și voință, comentînd pe de rost ca din carte, totul ; apoi legă estetica, talentul, de modul de a fi al artiștilor în lume ; vorbi despre știința frumosului studiată în principiile sale, în aplicațiune și în istorie, comentînd o veche scriere a lui Ch. Lévêque....

Ascultai tot cu o mare răbdare, și profitînd de o tiradă a lui în care cuvintele tehnice se ciocneau, producînd o amestecătură ciudată și greoaie—mă pornii :

«Bine, dar volițiunile permanente, dacă le-am compara cu rezultatul esenței granulațiunilor estetice positive, negreșit că complexul intervertit al activului supra-senbibil, mai cu seamă în muzică — după cum spune foarte bine Ariosto — ar avea un efect imediat intempestiv ! Eŭ nu împărtășesc părerea lui Helfensteindorfen, că idioma spiritului unilateral etic, distruge prin acțiunea refractară directă, o incoerență sporadică încătușată în ligamente convulsive. Mi se pare ceva absurd teoria domnilor Hilke și Kercea, că estetismul în sonate ia aspectul unui sentiment degenerat, nu atît sub influența sensațiunilor tactiloclinice cît mai ales prin reacțiunea vibrătoare a conglomeratelor eterice deja fixate».

Mă oprii să răsuflu puțin. El se uita la mine cu o figură idioată, căci pe de o parte nu pricepea nimic ; pe de alta atidudinea și fisionomia mea, foarte serioase, îl asigurau că sunt adînc convins de ce spun ! Continuai imediat :

«Da, dă, nu trebue să ne lăsăm tîriți

www.dacoromanica.ro

de purpura fascinătoare a unor idei atît de mult sclerozate de defecțiunea părerilor contaminate în lunga îndoială metafisică. Björnjerne Björnsohn, în tratatul său asupra negațiunei curentului literar la simboliști, la pagina 2735 capitolul V paragraful 8, citează un caz foarte curios al unui individ din La Plata»...

. . . . . .

Și lăsîndu-l cu ochii mirați, ca de găină moțată, sării într'o birje și porniï cu un lung oftat de ușurare înspre ministerul de finance—după ce am avut grija ca prin gesturi și semne să-i dau a înțelege, că voiu continua la prima întîlnire, expunerea curioaseï teoriï, căreia îi făcusem o atît de erudită introducere!

Nu l'am mai văzut de mult... mi se pare că l'am lecuit!

George Caïr.

O CĂSNICIE MODEL

Coana Mitriță *(nevricoasă)*. Eŭ sunt stăpînă 'n casă. Să'mi votezi bugetul pe care l'am fixat pentru sărbătorile Crăciunului: jucării pentru copiï, bacșișurile și lefurile servitorilor; cadouri la rudele mele din Germania, etc.

Domnul Ionel. N'am să'ți mai votez nimic! Știi bine că sunt un tînăr ginere care 'ți-am satisfăcut pînă acum toate capriciile; dar de azi na inte, nevastă, basta!

Coana Mitriță.— Ingratule, eŭ care te-am iubit atît?

D-nu Ionel. – Mersi, m'am săturat.. Iubirea uneï babușce cicălitoare! Mĕ lipsesc! Azi vreaŭ să fiŭ stăpînul caseï!

C. Mitriță.— Am să trăesc o sută de ani și tot n'ai să fii!

D nu Ionel *(cu amărăciune)* A, știŭ, Doamna a început să se zăpăcească la bătrînețe... Crezi că n'am aflat că tratezi amor cu funcționaru-ăla de la Banca Generală, un...

C Mitriță. — Te rog să nu insulți pe Emiluță-al meŭ!

D. Ionel. — Eŭ atîta'ți spuiŭ: să te ferești cucoană de *cuie* streine 'n casă!... Dar nu-ï numaï atît. Aï mers cu slăbiciunile d-tale senile pînă a te arunca în brațele unuï vulgar precupeț...

C. Mitriță. — Ce voești să spuï?

D. Ionel.—Nu face pe naiva doamnă, la vîrsta d-tale nu te prinde; știi bine că fac aluzie la Vasile Olteanu, acela care a mai avut o aventură cu niște moașe și pe care'l cunoaște toată poliția ca pe un cal breaz.

C. Mitriță. — *(a parte)* Dumnezeule, el știe tot, sunt pierdută! *(tare)* Dar întreabă și pe servitori...

D. Ionel. — Să întreb pe mameluciï dumitale? A-ha, frumoasă dovadă, n'am ce zice! Recuz cu indignare asemenea martori cărora le plătești diurne ca să aprobe infamiile d-tale!... *(In vremea aceasta intră Madam Oculta, soacra d-luï Ionel, cu o geantă mare doldora de banï după gât.)* A, iată de altminteri și soacră-mea! Intreab-o doamnă, și se va vedea îndată acest spectacol unic pe lume: o fiică repudiată de propria eï mamă și un ginere susținut cu căldură de însăși soacra sa!

Madam Oculta.—Ce-ï maică tapajul ăsta? Ce vă ciorovăiți? Ce strigați așa tare? S'aŭ strîns toți vecinii și se uită pe fereastră... Conu Iorgu și Conu Petrache făceaŭ haz grozav de cearta voastră!

C. Mitriță.—Mamă, mizerabilul nu vrea să'mi voteze bugetul, deși am căutat să fac cele mai mari economiï!

D. Ionel. – Mamă soacră, fata dumitale mĕ trădează în mod odios, și încă cu douï d'odată: cu un funcționar comercial și—mi e și rușine să'ți mărturisesc—cu un precupeț!

Madam Oculta.—Dragă ginere, aï dreptate, m'am convins și eŭ că fata mea a apucat o rasna și mi-amărăște zilele! Nu'ți mai rămîne de cît să divorțezi!

C. Mi riță. – *(cu ironie)*. Bravo stat... de altminteri m'așteptam la așa ceva: ginerele d-tale e un recidivist în materie de divorț.

D. Ionel.—*(repezindu-se la consoarta sa cu pumniï ridicați)*. Mai îndrăznești încă să mă ocărăști?

M me Oculta. — *(punîndu-se între dînșiï ca să ï despartă)*. Fiï gineros, Ionel, ce dracu, nu faceți scandal ca în familia luï Tisza cela de la Pesta de care s'a dus pomina! Abține-te, maică!

D. Ionel *(resemnat)*. Foarte bine.. mă abțiŭ!

Coana Mitriță *(în culmea istericalelor)* Bătu v'ar sfîntu Patapie p'amîndouï! Minca v'ar focul Gheeneï! Nu v'ar mai ajuta sfîntu Ion Evanghelistul! *(sunînd cu violență un clopoțel)* Bienuță! Bienuță!

Bienuță *(intrînd)*. Porunciți coniță.

C. Mitriță.—Na un franc, du-te de dă două acatiste la biserică să-ï afurisească p'amîndouï!

D. Ionel.—Doamnă, între noï totul s'a sfîrșit!

M-me Oculta. — O să te vîr într'o mănăstire împelițat-o, într'o tagmă călugărească, pînă 'ți-vor trece pandaliile!

C Mitriță. *(iese trîntind furioasă ușa)* Mă retrag în iatacul meŭ să leșin!

Tarascon.

CITIȚI

DIN LUMEA GÂNDURILOR

VERSURI de **GEORGE CAÏR**

Un elegant volum pe hârtie velină, cu o copertă desenată de N. Mantu

Prețul unuï exemplar 2 lei

Depozitul la librăria Alcalay, București.

NĂZDRĂVĂNIILE DE LA CAMERĂ

La Cameră a plouat cu demisiï și abțineri.

— D. Al. Constantinescu nu demisionează? a întrebat un ocultist.

— Lasă că el demisionează în ziua de Ignat! a răspuns un deputat din tinerimea generoasă.

***

— D-niï deputați sunt rugați să poftească a'și încasa diurnele! zice chestorul Camereï.

— Ne abținem șefule? întreabă d. Morțun pe d. Tache Protopopescu.

— De astă-dată nu, răspunde interpelatul.

Și de la diurne nimeni nu s'a abținut.

***

— Dacă aŭ început și deputațiï să se abție ca niște senatori, mai bine s'ar dizolva Parlamentul! esclamă o coniță nostimă din tribuna damelor.

***

D. Haret prezintă un proect de lege relativ la fabricarea luminărilor de ceară.

Se cunoaște că-ï vorba de parastasul guvernuluï! zice un foarte tînăr generos ștergîndu-și luminările de la nas.

***

D. I. Stănculeanu își dă demisia din comisia budgetară.

— Vorbește de la tribună! îï strigă cineva.

— De la tribuna damelor, adaogă un alt deputat.

— Pentru ce?

— Apoï nu-ï zice luï Stănculeanu femeea cu barbă?

***

După consfătuirea din bibliotecă. D. Panu spune într'un cerc:

—Sturdza a vorbit ca un adevărat om de stat!

— Da, dar nu de stat... la putere, oftează un diurnist.

***

— Aurelian a demisionat din președenția Senatuluï? întreabă un ocultist pe un generos.

— Nu.

—Apoï ne promisese că merge cu noï.

— Așa e, dar s'a răsgîndit și acum e de părere că-ï mai bine să intrăm în tratative cu guvernul după sistema moderațiuneï drapeliste.

***

—Cum privește Regele tentativa d-luï Ionel Brătianu de a deveni șef al partiduluï?

—A spus că e destul pentru țară dinastia Hohenzollern, nu mai e nevoe și de o dinastie brătienistă.

***

— Și Stoicescu își pregătește bagajele?

— Nu numaï că'și pregătește bagajele, dar el s'a și apropiat de gară.

— ?

— A numit pe finul său Stelian Popescu avocat la căile ferate.

***

— Cum să nu ne bată Oculta dacă noï luptăm pe jos și ea călare! exclamă un sturdzist.

www.dacoromanica.ro

— Cum așa?

— Nu-ĭ călare pe Bancă și pe Credite, domnule? Ia să descalece Take Protopopescu, și să poftească să luptăm cu arme egale!

***

D. Sturdza e pierdut. Acum are două Take în contra d-sale: pe Take Ionescu și pe Take Protopopescu. Primuluĭ ministru i s'aŭ arătat pe zidurile Camereĭ fatalele cuvinte: Mane, *Take*, Fares.

Ghiță.

DIN ALE ALTORA

Jean, nu trece zi dela D-zeŭ să nu se certe cu soră-sa, Lili. Lili e o d-șoară crescută la pension, rămasă prea nervoasă din cauza apucăturilor contractate în școalele pentru care părinții plătesc ca să le degenereze copiiĭ. La cea maĭ mică observație, să nu deschizĭ bine gura, ca s'o dojenești, că Lili se face vînătă, cu degetele îndoite în forma ghiareloř, tremurînd de mînie, un sfert de ceas o ține în cuvinte fără șir... pînă își sleește puterea nervoasă.

La sfîrșitul unuĭ ast-fel de duel, frate-săŭ, desperat că nu maĭ tace, i-a strigat:

— Destul!... Iți spun drept, că pentru prima oară îmĭ faci plăcere: sunt foarte mulțumit că'mĭ ești soră.

— Da!... Și pentru ce, mă rog?

— Pentru că sînt sigur că nicĭ odată n'am să te pot lua de nevastă.

Și de atuncea, Lili s'a făcut fată cuminte. I-e frică că și ceilalțĭ tineri să nu gîndească de ea ca și frate-săŭ.

***

D-l Popescu, rentier, e o rablă pricopsită după care i se scurge ochiĭ d-neĭ Ionescu, văduvă a doua oară, cochetă, luxoasă și care urăște de moarte singurătatea. D-l Popescu are aerul că nu înțelege; d-na Ionescu nu pierde ocazia ca «să'l împingă spre desnodămîntul fatal».

— D-le Popescu, pentru ce nu vă însurați?... D-voastră ați fi un ideal de bărbat.

— Dar, doamnă, sunt însurat.

— (molcșindu-se). Biata femeie!

Signor Salto-Mortale.

PSICHOLOGIA UNOR EXCLAMAȚII

Studiŭ după natură dedicat «căsătoriților de conveniență»

In ultima lună a logodneĭ.

El *(cu ochiĭ sclipitorĭ, cu buzele tremurătoare, cu obrajiĭ aprinși)*. — Dragă!

Ea. *(Idem)*.— Dragă!

II

In luna de miere.

Scena aproape numaĭ cu joc de scenă după perdea. Sgomote de sărutărĭ, alte sunete ciudate, monosilabe înăbușite, exclamațiĭ pasionate.

El.— Aah!!

Ea.— Ooh!!...

III

După șease lunĭ

El *(cască)*— Aaaa!

Ea *(cască)*— Îîî!

IV

După un an. Sgomot de farfurĭĭ sparte și ușĭ trîntite.

El.— Pffuu!!

Ea— Uuff!...

Ao.

EXPULZAREA CARICATUREI DIN ATENEU

Pictorul Lukian deschisese o expoziție la Atheneŭ, împreună cu caricaturistul N. S. Petrescu. Cîte-va zile, amatoriĭ inteligenți de artă aŭ putut să se desfăteze privind alăturĭ operele acestor douĭ artiștĭ deopotrivă de talentați, dar așa deosebiți. Poet minunat al florilor, maĭ cu seamă al celor carĭ pălesc și'ncep să'și scuture petalele, Lukian te'ndeamnă la reverie, te înfășoară într'o atmosferă dulce de poezie delicată și melancolică. Dar, ești trezit brusc din această delicioasă stare psihică, aruncîndu'ți privirea pe panoul vecin, în care verva comică a luĭ Petrescu a imortalizat jobenul-corabie al d-luĭ Stăncescu, degetul-baghetă magică al d-luĭ Sturdza, saŭ capul în chip de pară al confrateluĭ Ventura. Visaĭ și acum te strîmbĭ de rîs. Admiraĭ frumusețile naturеĭ și acum, căzut din cerul unde te înnălțase Lukian, regăsești mascarada umană din care creionul luĭ Petrescu știe să puie în relief cu atîta iscusință un colțișor din tot diformul și grotescul cu carĭ bunul Dumnezeŭ a înzestrat pămîntul pentru a ne face să prețuim și maĭ mult farmecul ideal al creațiuneĭ. Dacă divinul architect care a clădit lumea n'ar fi lăsat să-ĭ scape și cîte o linie strîmbă am fi murit de uritul perfecțiuneĭ frumosuluĭ, de plictiseala uneĭ simetriĭ nesuferit de monotonă. Dacă toțĭ oamenĭĭ ar fi fost impecabilĭ, niște Apoloni fizicește, niște îngerĭ moraliceșteș, niște Skakespearĭ intelectualicește, ar fi fost din cale afară searbădă și anostă viața pe planeta noastră. Dar milostiva Providență ne-a hărăzit și făptura grațioasă a d-luĭ Stăncescu, și bunătatea inimeĭ d-luĭ Sturdza, și talentul de scriitoare al Doamneĭ Smara. In contrastul acesta reșede toată mulțumirea efemereĭ noastre existențĭ.

Era delicios contrastul pe care'l formaŭ la Ateneŭ pastelurile gingașe ale luĭ Lukian, cu schimonositurile caraghioase ale fantezistuluĭ Petrescu.

Eĭ bine, conducătoriĭ Ateneuluĭ ne-aŭ răpit nespusa plăcere a acesteĭ sensațiĭ de artă. Președintele Ateneuluĭ, bravul și onestul părinte de familie d. P. S. Aurelian, s'a indignat de îndrăzneala artistuluĭ satiric care s'a atîns pînă și de sacrosanta persoană a primuluĭ ministru, și a dat poruncă să se expulzeze caricatura din gravul templu unde nu este permis de cît d-luĭ Stăncescu și conferențiarilor spanachidiștĭ să provoace hilaritatea spectatorilor și auditorilor.

O Daumier, o Gavarni, o Grandville, o Cham!... Voĭ toțĭ carĭ aț desarmat cu un zîmbet chiar răzbunarea unor Suverani a tot puternicĭ pe carĭ aț cutezat să-ĭ înfățișați ca pe niște bieți oameni pociți, desbrăcați de solemnitatea purpureĭ; voĭ iluștri caricaturiștĭ carĭ aț făcut să răsune, chiar în mijlocul tragiculuĭ tumult al mareĭ

www.dacoromanica.ro

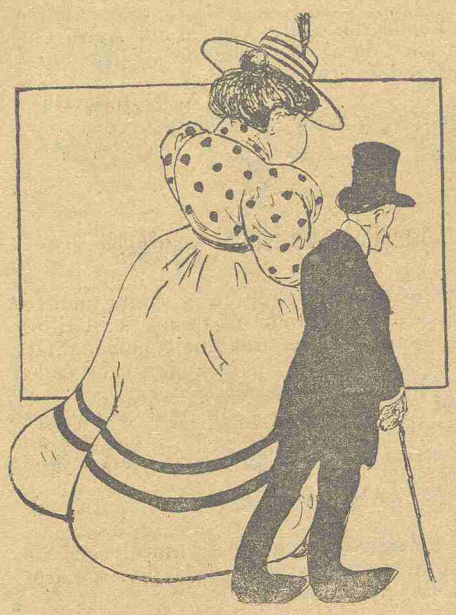

D-nu Popescu cu... jumătatea sa.

revoluţiĭ hohotul de rîs sănătos, înţelept şi îndreptător al cusururilor şi năravurilor omeneşti; dacă aţĭ fi trăit azĭ în ţara Romînească, voĭ aţi fi fost duşĭ la secţie de d. Cotică Stăncescu ca nişte simpliĭ contravenienţĭ la un regulament municipal.

Trebue să ne plecăm capul cu supunere înnaintea ukazurilor d-luĭ Costică Stăncescu, împărat autocrat peste întreaga suflare artistică din Rominia. Se spune, dar nimenĭ nu îndrăzneşte să afirme cu siguranţă, că acum o jumătate de secol, în tinereţele d-sale, d. Stăncescu a pictat o floare pe o oală şi că ar mai fi produs chiar un tablou de sufragerie reprezentînd ca vr'o jumătate chilo mere creţeştĭ puse pe o farfurie. Pe temeiul acestor capo d'opere, d. Stăncescu a fost numit pe viaţă arbitru oficial suprem în materie de artă în Regatul Romîn. La teatru, în comitetul Ateneuluĭ, în comisiĭ examinatoare pentru muzică, la şcoala artelor frumoase, în felurite juriĭ artistice, pretutindenĭ, soarta ta autor dramatic, pictor, cîntăreţ, sculptor, se loveşte de jobenul d-luĭ Stăncescu ca o sărmană navă de duritatea uneĭ stîncĭ inexorabile. Orĭ-ce talent care nu poartă sigiliul competinţeĭ artistice universale a d-luĭ Stăncescu, este un talent căruia nu i se dă curs pe piaţă.

Haide Petrescule, asvîrlă-ţĭ plaivazul tău năzdrăvan şi bucăţile de hîrtie pe carĭ d. Stăncescu n'a binevoit să pue rezoluţia «bun şi aprobat», şi fă-te funcţionar comercial la o băcănie, sub-comisar sau samsar de procese. Caricatura este isgonită din Ateneŭ. Iar dacă totuşĭ vreĭ să facĭ artă, pictează şi tu mere creţeştĭ, orĭ pirogravează florĭ şi păsărele pe scaune şi pe mese.

...Ba nu zău, de ce nu s'ar transforma Palatul Ateneuluĭ de pildă într'o magazie de cereale? Ar fi de mai mare folos pentru ţară de cît astă-zĭ cînd este o instituţiune artistică pusă subconducerea d-lor Aurelian & Stăncescu.

Caiafa.

TRANCA-FLEANCA

In jurul crizeĭ ministeriale.—O propunere practică

D. M. Ferichide, ex-preşedintele Camereĭ, se ştie că este un trăgaciŭ foarte dibaciŭ şi un vînător de mîna întîia. E 'nstare să ia vrabia din sbor.

Pentru acest cuvînt d-sa a lăsat cu uşurinţă vrabia din mînă, (preşedenţia Camereĭ) după cea de pe gard pe care vrea s'o vîneze.

Aceasta ar fi...postul de guvernator la Banca Naţională.

Curios ar fi însă, cu toată reputaţia ce are, ca d. Ferichide să «manqueze» lovitura. Ar fi destul de trist să se spue despre d-sa că a «mancat...»

....Apropos de chestia aceasta într'un cerc se spuneaŭ următoarele:

— Ocultiştiĭ aŭ provocat criza pentru ca să pue mîna pe minister, iar Ferichide i'a ajutat ca să poată intra în cașcaval.

— Adică la unĭ a fost chestie de portofoliĭ;—iar la Ferichide chestie de portofel.

*

— Dacă vechilor cadre li se zice «gruparea ruginiţilor»,—cum li s'ar mai putea spune brătieniştilor saŭ generoşilor?

— .....

— Gruparea *Ruginoşilor*.

— ?!

— Fireşte. Nu urmează pe d. Ionel Brătianu, eroul de la Ruginoasa?

*

El. — Da, dragă, să ştiĭ că am o inimă de aur!

Ea.—Atunci aĭ face bine să ţi-o puĭ amanet şi să 'mĭ ieĭ inelul ce mi-aĭ făgăduit.

Meşterul Perdaf

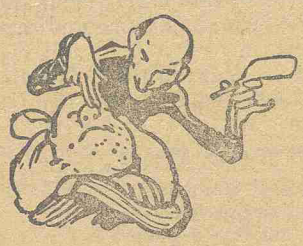

SOCIETATEA «PUTRIGAIUL»

«A doua zi de sărbătoare, numaĭ atuncia te poţĭ rade în tihnă şi fără mare gălăgie»— sunt de părere clienţiĭ urmaşilor luĭ Figaro. Dacă însă bărbierul la care obişnueştĭ să'ţĭ «fasonezĭ» capul e membru activ al răspînditeĭ tagme ce se îmbată, regulat, Duminica seara, mai bine staĭ acasă. Iţĭ face el gustul ca să te bărbierească; dar cînd scapĭ —şi numaĭ Dumnezeŭ ştie cum scapĭ— figura'ţĭ crestată, subliniată cu roşu, are aspectul uneĭ hărţĭ de manevră întocmită de Statul Major.

«Abonaţiĭ» să'şĭ mute gîndul. Nu sunt eĭ atîta de ţicniţĭ ca să se «deranjeze» pentru ceĭ carĭ aŭ plătit înainte!

Lunea dimineaţa, ucenicul care cunoaşte toţĭ abonaţiĭ, e pus de santinelă în dosul geamuluĭ uşeĭ, dă alarma de cum te zăreşte.

— Numaĭ, tu eştĭ? îl întrebĭ, intrînd.

— Numaĭ, d-le. «Domnul» a plecat să ducă bricele la ascuţit; nenea Iancu e dus să radă pe d-l maior, care a venit aseară şi ne-a spus că astă-zĭ are inspecţia d-luĭ general; neica Ghiţă e la cafenea... îşi bea cafeaua cu lapte.

D-ta, care speraĭ să'ţĭ ştergĭ puţin urmele orgieĭ din ajun, te uiţĭ fără să vezĭ, aĭ aerul nehotărît al abonatuluĭ cu buzunarele goale.

Şi ucenicul continuă lecţia învăţată pe de rost:

— Aşteptaţĭ puţin, vă rog — te pofteşte el arătîndu'ţĭ un scaun, întinzîndu-ţĭ ziarul «Universul». Peste un ceas, negreşit, trebue să se întoarcă şi stăpînul.

Plecĭ trîntind uşea supărat. Şi în urma ta, de după perdeaua din fund, «salonul» unde sunt «coafate» damele, — es păşind misterios maĭ multĭ indivizĭ: personalul prăvălieĭ, amestecat cu altĭ «particularĭ» de aceeaşĭ meserie, se aşază grămadă ca la consfătuire, cu cărţile înfipte între degete continuă «partida», glumind răutăcios pe socoteala abonatuluĭ supărat.

Pînă dincolo de barierele Capitaleĭ, bărbieriile s'aŭ «civilizat», aŭ întreit preţul a ceea-ce eĭ aŭ scris pe firmă: «ras, tuns şi frezat». Dărnicia noastră le-a mărit pofta banuluĭ cît maĭ puţin muncit. Slăbiciunile tot-d'auna aŭ fost exploatate.

Nu se maĭ aude viers de privighetoare; pitpalacul s'a prostit, numaĭ zice nicĭ de patru orĭ în şir; ceĭ patru «botgroşĭ», persoane mistice, cu coliviile spînzurate în cîte-şĭ patru colţurĭ ale prăvălieĭ, aŭ dispărut şi eĭ. De atuncĭ — botgroşiĭ opreaŭ farmecele, muriaŭ de boalele ce ar fi răpus pe muşterii — bărbieriile aŭ luat aspectul sinistru al uneĭ săliĭ de autopsiĭ de spital: schingiuirea şi amputaţia părului.

Nicĭ urmă de colţul de lemn, cu lanţul gros, de care sta spînzurată borţoasa tinichea plină cu apă fierbinte, căldicică saŭ rece — după voe. Cîţĭ dintre noĭ, cu coatele proptite pe genuchĭ, nu aŭ ţinut ligheanul sub bărbie, nu aŭ simţit fiorul voluptos al apeĭ calde ce şiruia peste săpunul topit — cremă de albuş de ouă ce clăbucia, sărea în stropĭ strănutînd printre degetele meştere ale calfeĭ. Astă-zĭ toţĭ se spală acasă saŭ se duc la bae. Vorbă să fie! Intrebaţĭ periile îmbîcsite de murdăria capuluĭ; şi numaĭ atuncĭ vă veţĭ da seama unde duce civilizaţia seacă, civilizaţia lipsită de apă.

Acuma prăvălia e corectă ca plictiseala. In fund, pe rafturile dulapurilor, se păunează rînduri de sticluţe pline cu mirodeniĭ trimese de peste graniţă. Înfăşurate în hîrtiĭ lucioase, tipărite cu slove aurite, împrejurul gîtuluĭ cu funde de panglicĭ albastre şi roşu înfocate, aŭ aerul cocotelor scumpe de nicĭ dracul nu se lipeşte de ele. Calfele tăcute, sub pretext că îţĭ daŭ maĭ bine «perdaf», se apleacă peste tine ca şi cum ar voi să te sărute, îţĭ suflă în nas toată duhoarea gureĭ lor murdare. Uniĭ umblă aşa de domol—fac artă, zic eĭ—că de multe orĭ îţĭ vine să plecĭ cu o falcă nerasă. Cinci-zecĭ de banĭ rasul, cel puţin un franc tunsul—şi bacşiş pe de-asupra. Alt-fel fac grevă!

Stăpînul şi calfa i-am găsit aplecaţĭ pe o cărticică cu scoarţele roşiĭ.

—V'aţĭ apucat de literatură? îĭ întreb eŭ, în glumă.

— Pă dracul! Citeam nişte «statute».

Calfa se duce să tăvălească o pensulă în săpun topit; ucenicul sare de mă strînge de gît cu maĭ multe cearşafurĭ... ese pe uşa din dos.

Stăpînul a venit la spatele meŭ, se uită

www.dacoromanica.ro

în oglinda din față, caută vorbă. Calfa mă freacă de zor cu săpun.

— Ce statute sunt alea? încep eŭ.

— Să vezĭ ce-ĭ. Noĭ am făcutără o societate. Am maĭ avut una, care s'a desființat și din care m'am retras cu 137 de francĭ capital. Banĭ buni și în palmă, asvîrliți așa, dar care mi-aŭ prins bine: am cumpărat cărbunĭ pentru iarnă. Acuma suntem vr'o treĭ-zecĭ, am înființatără alta, și tot ca cea veche: un franc pe săptămînă.

— Nu aveți Societatea coaforilor?

— Păĭ și acuma este. Avem treĭ-zecĭ de miĭ de francĭ capital.

— Tacĭ! Și nu ĭ-a mîncat nimenĭ?

— Se putea!... D-l prezident...

— L'a luat dracu! întrerupe calfa.

— ... D-l prezident a mîncat treĭ miĭ.

— Și voĭ l-ați lăsat?

— Pă dracu! L-am dus la judecată; și la tribunal l-a achitat. Aŭ spus că nu suntem persoană morală. Auzĭ, d-ta... par'că noĭ nu muncim, nu cîștigăm banul cinstit! Fir'ar morala lor de rîs!

— Și să vezĭ! întrerupe iarășĭ cel care mă rade. Cînd a eșit de la tribunal, d-l prezident s'a fudulit numaĭ de cît. Neam apucat la ceartă cu el și el ne-a spus așa: «V'am spus să ne împăcăm?... Acuma maĭ luați, hî!!... Și stimabila calfă, depărtîndu-se puțin de obrazul meŭ, își bate cotul stîng cu palma dreaptă.

— Am făcutără apel, urmează stăpînul; și la Curtea de Apel a fost condamnat din gros: 3500 să ne dea îndărăt, 3 lunĭ la «țuhaus» și 100 de francĭ amendă.

— V'a dat banĭ?

— Pă dracu!... Să vezĭ. Trece o săptămînă și ne pomenim că ne cheamă la sală la Amiciția. Vine d-l prezident, se sue la tribuna aia și începe: «D-lor societarĭ... Noĭ: huoooo!—D-lor membri... Noĭ: huideoooo!—Frați de meserie!... Noĭ: huooo! huideooo!... lua-te-ar dracul de gherlan!!... Auzĭ d-ta, d le, noĭ frați de meserie cu pungașul!!

— Să potrivim și puțin părul?

— Numaĭ po la urechĭ.

Calfa cîntă din foarfece, țăcănindule; stăpînul urmează fără să'l maĭ întreb.

— Fir'ar al draculuĭ! se arăta om de treabă, d-le. Odată, astă-vară, m'am dus să'ĭ plătesc cotizația pe cincĭ lunĭ. El stătea lîngă berăria după bulevard. Iĭ daŭ banĭ și daŭ să plec... El, nu... staĭ să bem e bere mică. Daŭ și eŭ un rînd. Dă și el încă două. Maĭ daŭ eŭ unul, el încă două... așa că s'a făcut duzina. Măăă! gîndesc eŭ, ce dracu atîta bere!... Și de abia am fugit cu sila.

— Dăm cu puțină pudră?

— Nu.

— Pasă-mi-te, vezĭ d-ta, ce se gîndise el; «Fleac, zece francĭ; maĭ bine să'ĭ beaŭ. Par'că bea de la el! Dar lasă că l'a luat dracul. Praful s'a ales de el!

«Cu noĭ n'are să se întîmple așea. Suntem două-zecĭ și douĭ de bărbierĭ și opt cismarĭ. Și pe urmă, avem garanțiĭ solide. Pe casierul nostru l'am dusără la doftor ca să'l constate dacă are mîncărime la tălpĭ, și ne-a spus că nu. E cismar subțire și are niște bătăturĭ cît oul de bibilică.

— Par'că el nu știe să ia trenul.

— Nu poate. Avem garanție o poliță de 500 de francĭ care e la mine; eŭ sunt vice-prezidentul.

— Cum aĭ botezat societatea?

— «Putrigaiul».. Societatea «Putrigaiul» pe acțiunĭ.

— Cine v'a învățat să datĭ numele ăsta?

— Noĭ. Cum o să putrezeștĭ dacă n'aĭ fost în ființă? Asta o să probeze maĭ tîrziŭ că noĭ n'am fost fleac, că am existat.

Par'că noĭ suntem ca societățile alea de asigurare, care trăesc fără să fie! Și pe urmă, am juratără că o să lăsăm banĭ acolo pînă o putrezi: să rămîe și ceva copiilor noștri după urma noastră... să nu ne blesteme ca pe cîinĭ.

— Să vă fie de bine! îmĭ urează calfa.

Ucenicul se repede cu o măturică ca să mă scuture, apoĭ se așează de santinelă cu mîna pe clanța ușeĭ, umil ca cerșetorii la colțul stradelor.

Le-am dat la toțĭ cîte ceva și am plecat: ras, tuns și pomădat.

Nae D. Țăranu

NABADAI LITERARE

O PRODUCȚIE ȘI O RECENZIE

Cine n'a auzit de ceĭ douĭ năbădăioșĭ de la Craiova, d-niĭ N. O. Blegescu și Aurel S. Dallocrin, ale căror blestemățiĭ stilistice apar la restimpurĭ în *Steaua Olteniei*, gazeta dumnealor?

In loc de orĭ-ce altă nouă recomandație a acestor douĭ asasinĭ cu premeditare--de cîte orĭ citeștĭ cîte ceva de dînșiĭ riștĭ să morĭ de rîs — reproducem din ultimul număr al *Steleĭ*, următoarele «producție» și «recenzie»:

TOAMNA!

Toamna dulce și frumoasă
Ce tu viĭ așa drăgăstoasă,
Cu belșugul tăŭ laș o plăcere
Ce pentru toți 'ĭ-o mîngîere!

Scăpată lumea de căldurile vereĭ
Te așteaptă pe tine cu plăcerile răcorerei,
Cu aerul tăŭ curat pe noĭ ne desfațĭ
De rămînem de plăcerile tele, toțĭ încîntațĭ!

Pomiĭ a jale 'șĭ lapădă frunzele
De se întăresc pentru gerurile grele,
De întărirea dată se înveselesc
Și toamneĭ plăcute 'ĭ și mulțumesc!...

Belșugul ce tu laș peste omenire
'Țĭ cons rvă o dulce amintire,
O' înviorezĭ cu puterĭ maĭ noĭ
De rezistă la orĭ-ce nevoĭ!

Soarele ce toamna strălucește
Pe noĭ ne îmbărbătește,
De desfătările ce ne procură
Toți toamna o admiră!...

Pe tine toamnă te slăvim
Căcĭ cu recoltele tele ne îmbogățim.
Lumea toată de tine se înveselește
Și cu admirație 'țĭ mulțumește!...

Aurel S. Geblescu.

RECENZIE LITERARĂ

Iată o nouă producție literară a barduluĭ național de la Predeștĭ *Aurel Geblescu*: Vînjos și tînăr se distinge pe toate terenurile. Alexandri a fost poetul *Pastelurilor* iar Aurel Geblescu poate fi numit cu drept cuvînt «*poetul Anotimpurilor* Primă-vara, vara, iarna și astă-zĭ cu toamna le-a isprăvit. Le-a cîntat pe toate drăgălas de minunat. Muza acestuĭ poet e isteață... îți trage cu ochiul cât de colo. Si toate domnișoarele carĭ vor citi poeziile d-luĭ Aurel Geblescu vor rămîne fecundate numaĭ din vînt.. Căcĭ d-nul Aurel Geblescu are darul să contemple și să cucereasc rodul. Dacă citim etc.

N. O. Dallocrin.

... Ar fi păcat să maĭ adăogăm ceva.

Ac.

Ședințele Comitetuluĭ „Furniceĭ"

Președintele spune că în schița umoristică publlcată în numărul trecut subt titlul «Popa Ion» s'aŭ strecurat unele personalităț ofensatoare pentru o persoană cum se cade. !și exprimă regretele sale și dorința ca asemenea micĭ infamiĭ să nu maĭ desonoreze coloanele «Furniceĭ», care nu urmărește alt scop decît să distreze pe cititorĭ fără a jigni pe nimenĭ.

D. Ionescu cere numele și capul inculpatuluĭ.

D. Vasilescu arată că autorul este un colaborator din afară de redacție, al căruĭ nume nu este cunoscut.

Comitetul ĭĭ dă un vot de blam.

D. Constantinescu propune ca ședințele comitetuluĭ «Furniceĭ» să se suspende pînă după sărbătorĭ.

Vocĭ. Bravo! Perfect! Admis!

Comitetul trece apoĭ în secțiĭ pentru a lucra la întocmirea număruluĭ excepțional de Crăciun al «Furniceĭ» care se prevede că va fi un adevărat capo d'operă din toate punctele de vedere.

Stenograf

SPECTACOLE

Teatru Național. *Societatea Dramatică*. Marți, 21 Decembrie, se va reprezenta pentru prima oară: *Banĭ*, piesă în treĭ acte tradusă de d. Haralab Leca după *Les affaires sont les affaires*, de Octav Mirbau.

Duminică 19 Decembrie, ora 2 p. m. matineu cu *Crima celebră*, dramă de D'Enery. La ora 8 seara: *Intrigă și Amor*, dramă de Schiler.

Vineri, 17 Decembrie, a doua reprezentație a d-neĭ Yvonne Dubel. Se va cînta opera *Faust*, de Gounod, cu d-șoara Dubel în rolul Margheriteĭ.

Palatul Atheneuluĭ. Vineri 17 Decembrie, ora 9 seara, concert coral dat de societatea *Carmen*, sub direcția d-luĭ G. D. Chiriac, profesor la Conservatorul din Capitală.

Expoziția de pictură a d-lor St. Luchian și St. Petrescu. Intrarea liberă.

Teatru Edison. In fie-care seară program variat: Iosa Rosetti, Joe de Diaz, Odette și Verney, Daclyt, Manuel etc. etc.

Salu...e revistă cu cîntece, de actualitate

www.dacoromanica.ro

La Berăria „Gambrinus“

DIN PIAȚA TEATRULUI

PE LÎNGĂ EXCELENTA **BERE OPPLER PELEȘ**

CEA MAI GUSTOASĂ BERE DIN TARĂ

SE MAI SERVEȘTE :

VIN ALB ODOBEȘTI. – VIN ALB DRĂGĂȘANI SUPERIOR. – COTNAR VERITABIL. – VIN NEGRU NICOREȘTI. – VIN NEGRU GOLU-DRÂNCII. – NEGRU GRECESC (TENEDOS). CHAMPAGNE. – LICORURI. ȚUICĂ NATURALĂ CALDĂ SAU RECE.

BUFETUL PERFECT ASORTAT. Zilnic **STRIDII** proaspete. – La orî-ce oră din noapte **SUPĂ CALDĂ.**

Contra tuseĭ, bronșiteĭ, laringiteĭ, cereți :

PASTILE SENEGAL

CUTIA 1 LEU

De vînzare la farmaciĭ și la depozitul general Drogueria Stoenescu, Str. Academieĭ

RESTAURANTUL FRASCATTI

AL DOMNULUI

N. S. VERRA

este localul preferat al tuturor cari doresc mâncări de calitate superioară, vinuri excelente, serviciŭ prompt și elegant și prețuri din cele mai moderate.

O ADMIRABILA ORCHESTRĂ

DELECTEAZA PE CLIENȚĬ IN TIMPUL MESEI

„ROMÂNIA“

Societ. Cooperativă de Manufactură Confecțiuni. Mode, Mărunțișuri și articole de Menagiu.

BUCUREȘTI, BULEVARDUL CAROL, 5

(Vis-à-vis de Ministerul de Domenii)

Aduce la cunoștința Onor. public că în urma moratoriului acordat de onor. tribunal comercial Ilfov a dispus vînzarea tuturor mărfurilor de

Manufactură, pînzărie, stofe, lenagiuri, postavuri, perdele, dantele, articole de galanterie, garnituri de rochiĭ, articole de mode, mătăsuri, confecțiuni de haine bărbătești

cu PREȚURILE COSTULUI FĂRĂ CÎȘTIG

Rugăm deci onor. public să se grabească a ne visita pentru a se convinge de bogatul asortiment și de eftinatatea prețurilor.

LA RESTAURANTUL

NIȚĂ DUMITRESCU

CALEA GRIVIȚEĬ, No. 133.

Se mănâncă bine, eftin și curat

9 LEI CARTELA

Dr. GEORGE D. FISCHER

OCULIST

S'A MUTAT

STRADA DOAMNEĬ, No. 27

Consultațiuni 11 — 12 a. m. 4 6 d a.

HOTEL ȚARANU

(Fost Hotel Griviţa)

CALEA GRIVIȚEĬ lîngă Gara de Nord

Trecînd sub o nouă administrație, face cunoscut că pune la dispoziția clienților, camere mobilate curat, cu prețul de la un leŭ în sus.

Dr. MENDONIDE

S'A MUTAT

No. 43, STRADA SCAUNE, No. 43

BUCUREȘCĬ

ADMIRABILE LUCRĂRI

Dinți pînă la 10, cinci leĭ unul ; ce trece peste 10, 4 leĭ unul. Dentura complectă 2.85 dintele Scosul 2 leĭ. Plumbuitul de la 4 leĭ în sus.

NIC. LAE MARIESCU

DENTIST de la Facultatea din Paris

11 bis, STRADA REGALĂ, 11 bis.

Boale interne și sifilitice

(PEPT, STOMAC, GENITO-URINARE)

SPECIALIST

Dr. ERACLI STERIAN

Vechiŭ intern și medic al Ef. Spit. Civile

Consultații pentru bărbați, femeĭ și copiĭ de la 10 - 12 și de la 5—7

Str. Bib.-Vodă 22, colț Serb.-Vodă

BIUROUL AVOCAȚILOR ASOCIAȚI

Direcțiunea d-lor avocați *Mihail P. Rădulescu*, fost procuror și judecător de tribunal și *Mircea G. Petrescu* fost judecător și primar. La acest biuroŭ se plasează cu ipotecă **500.000 leĭ** în total saŭ în parte.

Strada Armenească, 24.

NIȚĂ IONESCU

CISMAR

10, CALEA ȘERBAN-VODĂ, 10

Primește comande de orî-ce soiŭ de ghete și pantofi, lucrați elegant

Prețuri convenabile. Viŭ la domiciliŭ, chemat printr'o carte poștală.

IMOBILUL „CONSTANTINOPOL“

BERARIE ȘI HOTEL

CALEA GRIVIȚEI, 183

Lipit de grădina Gărei de Nord

Trecînd sub o nouă Administrație s'a reorganisat

Berăria oferă și *aperitive, cafele;* iar seara o muzică mulțumitoare.

Hotelul curat și ieftin, cu intrare retrasă.

COFETĂRIA „UNIREA“

BOMBONERIE, PATISERIE FINĂ, CHOCOLATERIE, DIFERITE LIQUERURI, VINURI STREINE ȘI INDIGENE, CHAMPAGNE, DIFERITE MĂRCI

PREȚURI MODERATE. — PRIMEȘTE COMANDE din PROVINCIE contra RAMBURS

TH. DIMITRESCU & THEOFILESCU

STRADA CAROL, 58 (Sub Hotel Central).

TIPOGRAFIA «UNIVERSITARĂ» A. G. BRĂTĂNESCU STRADA ACADEMIEI, No. 30.

www.dacoromanica.ro

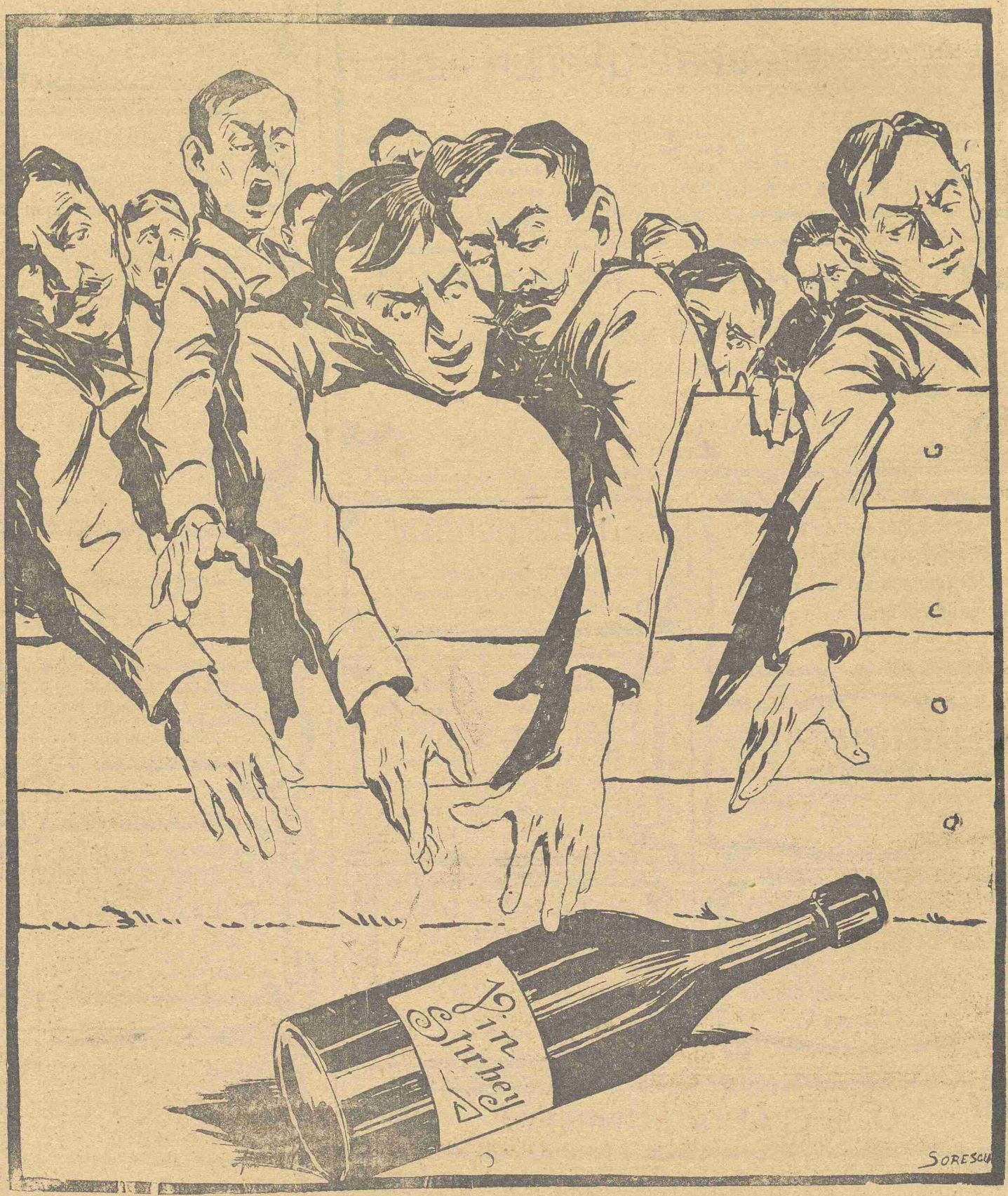

www.dacoromanica.ro